kapio Š dalyje sampile 45 cm gylyje aptiktas sudeginto žmogaus kapas. 10 cm storio kauliukų sluoksnis buvo 60x40 cm dydžio duobėje. Įkapes sudarė 14 cm ilgio peiliukas, geležinė diržo sagtelė bei žalvarinė grandelė. Centrinėje dalyje duobėje po sampilu aptikti žmogaus griaučiai. Mirusioji buvo palaidota galva į V, griaučiai išliko labai blogai. Įkapės neturtingos - geležinė diržo sagtis ir peiliukas.

Rudesos pilkapiai įdomūs tuo, kad leidžia atsekti vykusį V a. perėjimą prie mirusiųjų deginimo papročio. Sprendžiant iš negausių įkapių ir laidosenos, ištirtus nedegintų mirusiųjų kapus reikėtų datuoti IV a. pabaiga - V a., o sudegintų kapai greičiausiai priklauso VI a.

Ona Kuncienė

SKUBĖTŲ (ŠALČININKŲ RAJ.) PILKAPIŲ TYRINĖJIMAI 1979 METAIS

45 km į P nuo Vilniaus ir 3 km nuo Šalčininkėlių į PV abipus kelio Šalčininkėliai-Skubėtai apie 1 km į R nuo Visinčios upelio ir Skubėtų kaimo yra pilkapynas. Vietiniai gyventojai jį vadina prancūzkapiais. Čia išliko 42 pilkapiai, kurie sudaro dvi grupes. Viena jų yra arčiau minėtojo kelio. Šios grupės pilkapių sampilai didesni ir aukštesni. Antroji - prie miško keliuko, vedančio į Čiaukšlių kaimą. Pastarosios grupės pilkapių sampilai yra žemesni, labiau suplokštėję. Pilkapyną iš PV supa ilgas žemas supiltas ar natūralus pylimas.

Pilkapių sampilai yra suploto pusrutulio formos, jų

skersmuo 8-14 m, o aukštis 0,5-2 m, buvę apsupti grioviu arba keliomis duobėmis. Dalis pilkapių suardyti, iškasinėti duobėmis.

Per pilkapyno PV kraštą 1980 m. bus tiesiamas vietinės reikšmės kelias į Šalčininkus, ir daliai pilkapių grėsė sunaikinimas. Todėl 1979 m. MAII kelio zonoje ištyrė 7 pilkapius.

Ištirtieji pilkapiai turėjo 10-14 m skersmens ir 70-100 cm aukščio. Penkiuose iš jų buvo aptikti sudegintų žmonių kapai, o pilkapiai Nr. 6 ir 7 buvo tušti.

Visi pilkapiai buvo supilti iš smėlio ir apkasti prie pagrindo vienu ištisiniu grioviu (pilk. Nr. 1, 2, 3, 4, 7), 2 (pilk. Nr. 6) ar net 6 pailgomis duobėmis (pilk. Nr. 5). Grioviai buvę 50-70 cm gylio ir 1-1,25 m pločio, duobės - iki 2-2,5 m pločio ir 60-65 cm gylio.

Pilkapiuose Nr. 1, 2, 5 rasta po 1 kapą, o pilkapiuose Nr. 3 ir 4 - po 2 kapus. Visi kapai buvo ant pilkapio pagrindo, t.y. ant juodo žemės sluoksnio. Tačiau jie išryškėjo jau sampile ganą didelėmis dėmėmis (100x70, 150x200, 125x100 cm), kuriose paviršiuje matėsi pavieniai sudegintų kaulų gabaliukai, angliukai, perdegusi raudona žemė (pilk. Nr. 3, 4, k. 1). Giliau šios dėmės sumažėjo iki 60-70 cm skersmens. Pilkapiuose Nr. 2 ir 4 k. 2 kaulai supilti į mažesnes 60x70, 75x60 cm dydžio duobutes, nors jų paviršiuje taip pat buvo didesnės dėmės. Kaulai su žemėmis buvo susimaišę iki 25 cm gylio.

Mirusieji palaidoti su negausiomis įkapėmis. Pilkapio Nr. 1 kape tarp sudegusių kaulų terasta tik žąslai su mažomis grandelėmis. Pilkapio Nr. 3 k. 1 - dvi geležinės diržo

sagtys, o kapas Nr. 2 buvo be įkapių. Pilkapio Nr. 5 kape rasta tik yla ir kelios molinio puodo šukelės, o pilkapio Nr. 4 abu kapai be įkapių.

Turtingiausias kapas buvo pilkapyje Nr. 2. Čia tarp gausių sudegusių kaulų rasti dvinariai žąslai, pjautuvas ir diržo sagtis. Be to, po sudegusiais kaulais aptikta kažkokio gyvulio nesudegusi stuburo dalis.

Pilkapiai, sprendžiant iš formos ir radinių, yra būdingi I m.e. tūkstantm. pabaigai bei II tūkstantm. pradžiai. Jie priklauso rytų Lietuvos pilkapių tipui.

Ilona Vaškevičiūtė

GALMINIŲ (ZARASŲ RAJ.) PILKAPIŲ TYRINĖJIMAI 1978 METAIS

Galminių pilkapiai yra miške, apie 1,5 km į PR nuo Utenos-Zarasų plento. Jie buvo Šventosios kairiajame krante. Pastačius Antalieptės hidroelektrinę ir susidarius Antalieptės marioms, dalis miško ir pilkapiai liko iš PV, P, R ir ŠR apsupti tvenkinio.

Pilkapyną sudaro 3 pilkapių grupės. Pirmoji 7 pilkapių grupė yra ant aukštesnės kalvos. Iš jų 4 išsidėstę beveik vienoje 100 m ilgio linijoje, 9-27 m atstumu vienas nuo kito. Kiti 3 tarsi sudaro atskirą grupelę, kuri nutolusi nuo pirmojo pilkapio apie 55 m į PV. Pilkapiai buvo apjuosti grioviais, kurie dabar vos pastebimi. Kai kurių pilkapių sampiluose aiškiai matyti buvusių bulviarūsių žymės.

Apie 250 m į P nuo pirmosios grupės lygioje žemesnėje vietoje yra antroji 14 pilkapių grupė. Ši grupė gana kom-